

สินทรัพย์ความรู้ (Knowledge Assets) ของคณะฯ

ผู้เรียบเรียง เอกกนก พนาดำรง

งานจัดการความรู้

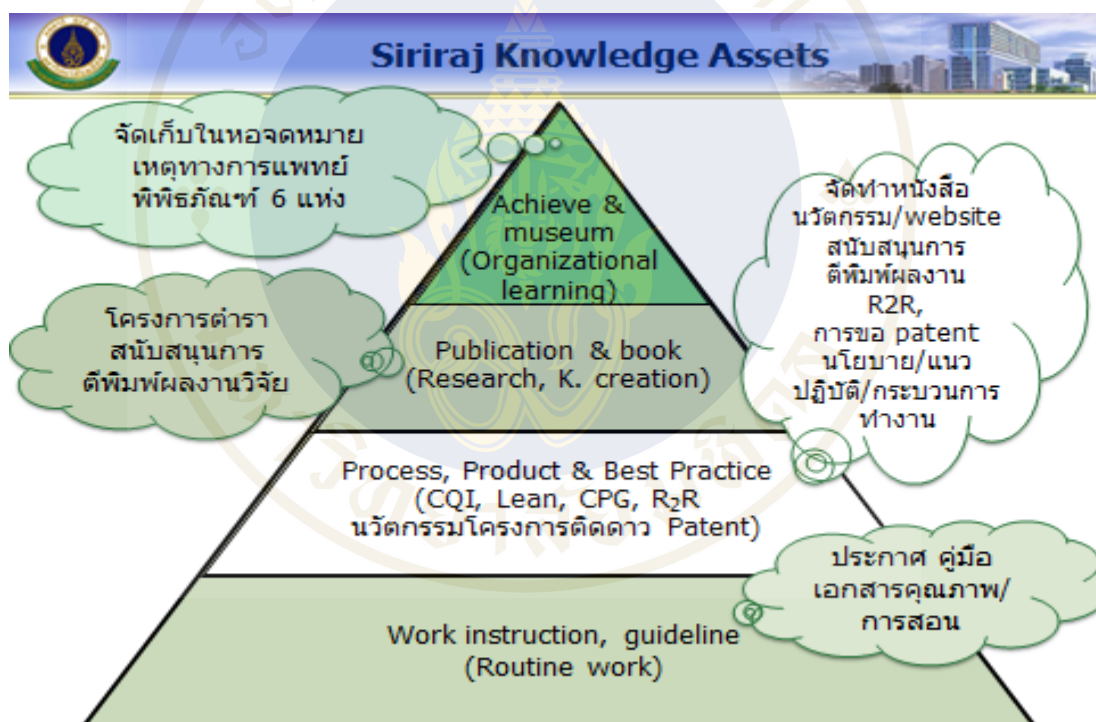
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยรวบรวมและถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ผู้ส่งมอบ พันธมิตร และผู้ให้ความร่วมมือ ด้วยการสร้างความรู้ใหม่ เช่น นวัตกรรม กระบวนการทำงานใหม่ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ของบุคลากรในคณะฯ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ **สินทรัพย์ความรู้ (Knowledge Assets)** ของคณะฯ ที่เกิดขึ้นจากระบบการจัดการความรู้ในคณะฯ โดยการบริหารจัดการให้ “คน” นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคณะฯ ควรเป็นความรู้ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และสมรรถนะหลัก โดยเริ่มจากการระบุนำความรู้และเป้าหมายที่สำคัญ จากนั้นจึงสร้างความรู้โดยใช้เครื่องมือคุณภาพต่าง ๆ เช่น PDCA แนวคิด Lean หรือผ่านกระบวนการวิจัย Routine to Research (R2R) รวมถึง Siriraj KM strategy : Link-Share-Learn ทำให้เกิดสาระความรู้ (Knowledge Asset) ขึ้น เช่น คู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการปฏิบัติ นวัตกรรม งานวิจัย หนังสือ ตำรา เป็นต้น ซึ่งความรู้ที่ดีจะพัฒนาต่อยอดเป็น Best Practice ขององค์กร และนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการทำงานประจำอย่างมุ่งเป้าและมีคุณค่า โดยประเด็นสำคัญที่ขาดไม่ได้คือความรู้ต้องมีการประเมินทบทวนอย่างสม่ำเสมอ จึงเกิดเป็นกระบวนการความรู้อย่างเป็นระบบ

ความหมายของสินทรัพย์ความรู้ (Knowledge Assets)

สินทรัพย์ทางความรู้ หมายถึง **ทรัพยากรทางปัญญาที่มีการสั่งสมภายในองค์กร โดยเป็นความรู้ที่ทั้งองค์กรและบุคลากรเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบของสารสนเทศ ความคิด การเรียนรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทักษะด้านการรับรู้และด้านเทคนิค รวมทั้งขีดความสามารถต่าง ๆ** ซึ่งสินทรัพย์ความรู้ ไม่เพียงแต่มีอยู่ภายในองค์กรเท่านั้น แต่ยังมีที่ลูกค้า ผู้ส่งมอบ และพันธมิตรด้วย สินทรัพย์ทางความรู้เป็นความรู้ในภาคปฏิบัติ (Know How) ที่องค์กรสามารถนำไปเพื่อใช้ประโยชน์ เพื่อลงทุน และเพื่อการเติบโต การสร้างและการจัดการสินทรัพย์ทางความรู้ จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับองค์กรในการสร้างคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร และช่วยรักษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันอย่างยั่งยืน (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548)

ดวงมณี เลหาประสิทธิพร (2560) ได้ให้ความหมายสินทรัพย์ความรู้ (Knowledge Assets) ของคณะฯ หรือ Siriraj Knowledge Assets โดยแบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้ (ภาพที่ 1)

1. **Work instruction, Guideline** เป็นสินทรัพย์ความรู้ที่เกิดจากการทำงานประจำ เช่น เอกสารคุณภาพ คู่มือการทำงาน VCD แนวทางการสอน (รายวิชา), e - learning เป็นต้น
2. **Process, Product & Best Practice** เป็นสินทรัพย์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาการทำงาน/ระบบงานที่สำคัญ โดยใช้เครื่องมือคุณภาพต่าง ๆ เช่น CQI, แนวคิด Lean, R2R เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพ (CQI) โครงการติดตาม Clinical Practice Guidelines (CPG) แนวปฏิบัติ (Flow/Guideline) เช่น Siriraj Clinical Tracer Plus (SiCT plus), Siriraj Concurrent Trigger Tool (SiCTT) โครงการ Lean ความรู้ที่เผยแพร่บน website เป็นต้น
3. **Publication & book** เป็นสินทรัพย์ความรู้ในรูปแบบวิจัยและการสร้างความรู้ เช่น ตำรา หนังสือบทความวิชาการ ผลงานวิจัยตีพิมพ์ ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น
4. **Achieve & museum** เป็นสินทรัพย์ความรู้ของคณะฯ ที่สัมฤทธิ์ผลแล้วจากการเรียนรู้ระดับองค์กร (Organization learning) ได้แก่ หอจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ทางการแพทย์

ภาพที่ 1 Siriraj Knowledge Assets

ที่มา : ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร, 2560

ดังนั้นสินทรัพย์ความรู้ (Knowledge Assets) ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อองค์กร เป็นประโยชน์กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสนใจในสินทรัพย์ความรู้เรื่องนั้น ๆ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

1. ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร. บูรณาการการพัฒนาคุณภาพ และการจัดการความรู้ เพื่อศิริราชเป็นเลิศ ยั่งยืน และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. เอกสารประกอบการนำเสนอ. กรุงเทพฯ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. 2560
2. ดวงมณี เลหาประสิทธิ์พร. ส่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ด้วย KM : ประสบการณ์คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. เอกสารประกอบการนำเสนอ. กรุงเทพฯ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. 2558
3. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จีรวัฒน์เอ็กซ์เพรส, 2548
4. สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2559 - 2560. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน), 2558.

